

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2008. szeptember 23. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A sikkasztás büntette miatt a **vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Bács-Kiskun Megyei Bíróság** 2008. február 18. napján kihirdetett **2.B.104/2006/117.** számú ítéletét **megváltoztatja** akként, hogy a vádlott cselekményét

csalás büntettének [Bt. 318. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont] minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott **fegyház és közügyektől eltiltás tartamát 4 (négy) évre enyhíti.**

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Felhívja az elsőfokú bíróságot az **összbüntetési eljárás** lefolytatására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottat különösen nagy értékre elkövetett sikkasztás büntette miatt, mint többszörös visszaesőt 5 év fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A (magánfél megnevezése) magánfél polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította. Rendelkezett arról, hogy a magánfél polgári jogi igényének biztosítására elrendelt zár alá vételt fel kell oldani, ha a magánfél e határozat közlésétől számított 60 napon belül nem igazolta, hogy az igényét érvényesítette. Kötelezte a vádlottat a felmerült 68.680.- forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az első fokú ítélet ellen fellebbezést jelentett be az ügyész, a folytatólágosság megállapítása és súlyosabb fő- és mellékbüntetés kiszabása érdekében, valamint a vádlott és a védő felmentésért.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.102/2008. számú átiratában az ügyészi fellebbezést annak indokaival együtt fenntartva, az első fokú ítélet megváltoztatását indítványozta abban, hogy az ítélőtábla a vádlott cselekményét folytatólágosan elkövetettnek minősítse és vele szemben hosszabb tartamú fő- és mellékbüntetést szabjon ki azzal, hogy a folytatólágosság további súlyosító, az időmúlás további enyhítő körülmény.

A védő a fellebbezési nyilvános ülésen bűncselekmény hiányában indítványozta a vádlott felmentését. A védő indítványához a vádlott is csatlakozott.

A védő az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem vitatta, de álláspontja szerint a vádlott bűnössége sikkasztás büntetében a megalapozott tényállás alapján sem állapítható meg. Azáltal ugyanis, hogy 2005. január 6. napján jogerős felszámolás folytán a felszámoló, az **(1. sz. gazdasági társaság)** által gondozott sertésállományt a felszámolói vagyron körébe vonta, a sertésállomány kikerült az **(1. sz. gazdasági társaság)** és ezáltal a vádlott birtokából. Ennek következtében, rábízás hiányában a sikkasztás büntettének törvényi tényállása nem valósult meg.

A továbbiakban megállapított tényállás alapján viszont álláspontja szerint inkább a csalás büntettének egyes tényállási elemei merülnek fel. A vádlott ugyanis a sertések tulajdonjogát illetően a felszámoló helyi megbízottját, **(megbízott neve)-t** 2005. február 10. napján tévedésbe ejtette azon valótlan nyilatkozatával, hogy a sertések a **(2. sz. gazdasági társaság)** tulajdonai. Ezért a felszámoló már nem tekintette felszámolási vagyonnak az állományt, a további tartásával a **(2. sz. gazdasági társaság)-ot** bízta meg, és amikor a vádlott értékesítette a sertéseket, a **(3. sz. gazdasági társaság)-nak**, mint tényleges tulajdonosnak kárt okozott. Mindezek által a csalás büntette törvényi tényállási elemei közül a tévedésbe ejtés és a károkozás megvalósult, a harmadik feltétlen tényállási elemre, a jogtalan haszonszerzési célzatra viszont nincs adat. A vádlottnak, mint az **(1. sz. gazdasági társaság)** ügyvezetőjének is és a **(3. sz. gazdasági társaság)-nak** a célja egymással szemben, egymás megtévesztésével a sertésállománynak a felszámolótól való megszerzése volt. Jogtalan haszonszerzési célzat hiányában viszont a vádlott terhére a csalás büntette sem állapítható meg.

Az ítélőtábla a fellebbezéseket nem ítélte alaposnak.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a tanúként kihallgatott **(tanú neve)-t** nem figyelmeztette a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontja szerinti relatív mentességi jogára. Adatok merültek fel ugyanis arra, hogy **(tanú neve)** közreműködött a **(3. sz. gazdasági társaság)** és az **(1. sz. gazdasági társaság)** közötti

Bf.I.151/2008/14.

szerződés tárgyát képező sertésállomány tulajdonjogára vonatkozó megállapodások elkészítésében, melyekről a vádlott azt állította, hogy nem a keltezés szerinti időpontban, hanem utólag készültek. Mivel az ilyen magatartás kimerítheti a magánokirat-hamisítás vétségének törvényi tényállását, **(tanú neve)-t** tanúkénti kihallgatása során relatív mentességi jog illette meg. Az elsőfokú bíróság a vallomástétel ezen akadályát a tanúnak nem tárta fel. A Be. 84. §-a értelmében ezen rendelkezés megsértésével kihallgatott tanú vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe. Ezért az ítélet tábla, **(tanú neve)** tanúvallomását a bizonyítékok köréből kirekesztette. Ez az eljárási szabálysértés azonban az ügy érdemére kihatással nem volt, mivel a tanú vallomásának a bizonyítékok köréből való kirekesztése a tényállás megalapozottságát nem érinti. A kérdéses okiratok keletkezésének időpontját ugyanis több tanúvallomás, valamint az elsőfokú bíróság által vizsgált küllemük és formai jellemzőik bizonyítják (első fokú ítélet 22., 23. és 24. oldal 1-4. pont).

Az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírálván az ítélet tábla az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt, a tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok egybehangzó adataira figyelemmel csupán az alábbiakkal egészítette ki, illetve helyesbítette:

A vádlottnak az első fokú ítélet 8./ pontjában leírt elítéléshez kapcsolódó feltételes szabadsága 2004. november 15. napján járt le.

Az első fokú ítéletben felsorolt elítélésein túlmenően a Miskolci Városi Bíróság a 2007. október 2. napján kelt 21.B.1/2002/128. számú, illetve a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2007. október 2. napján jogerőre emelkedett 3.Bf.54/2007/33. számú ítéletével adócsalás büntette és magánokirat-hamisítás vétsége miatt, mint többszörös visszaesőt 1 év börtönre ítélte, mely büntetését a vádlott jelenleg tölti.

Az első fokú ítélet 8. oldal 9. bekezdésében szereplő polgári jogi igény összege - helyesen - 224.794.820.- forint (első fokú bírósági iratok 69. oldal).

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, a fenti kiegészítésekkel és helyesbítéssel a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítást valamennyi büntetőjogilag releváns tényre lefolytatta, az ezen bizonyítékokra alapított tényállás megalapozott és indokolási

kötelezettségének is eleget tett. Az indokolásban két elírás szorul helyesbítésre, a 22. oldal 1./ pontjában írt "Megállapodás" - helyesen - 2004. október 12-i keltezésű, a 37. oldal 1. bekezdés első sorában szereplő dátum - helyesen - 2005. február 07. napja.

A megalapozott tényállás alapján helyes a vádlott bűnösségére való következtetés, viszont a cselekmény minősítését illetően tévedett az elsőfokú bíróság, mert a tényállásból helytelen jogi következtetést vont le. Az ítéletábra a minősítéssel kapcsolatban az ügyész álláspontját nem, a védő álláspontját pedig részben osztotta.

A védő álláspontját abban osztotta az ítéletábra, hogy a vádlott cselekménye nem minősül sikkasztás büntetnének. Sikkasztás büntette ugyanis csak abban az esetben valósult volna meg, ha a vádlott a sertésállományt 2005. február 10. napja előtt, vagyis azelőtt szállította volna el az **(település megnevezése)-i** telepre, mielőtt a felszámoló mint tulajdonosnak, a **(2. sz. gazdasági társaság)-nak** adta ki. Viszont ezen időpontig sem az elsőfokú bíróság által megállapított jogtalan eltulajdonítással valósult volna meg a sikkasztás, hanem a sajátjaként való rendelkezéssel, hiszen az értékesítést megelőzte az egész állománynak az **(település megnevezése)-i** telepre történő szállítása, ami a vádlott részéről a tulajdonost, a **(3. sz. gazdasági társaság)-ot** megillető rendelkezési jog gyakorlása volt és ezáltal a sajátjaként rendelkezés tényállási elem már ekkor megvalósult. Utal rá az ítéletábra, hogy a cselekmény fentiek alapján történő minősítése esetén sem minősült volna folytatólagosnak. Az **(település megnevezése)-i** telepre történő szállítás több egymást követő napon, naponta több fuvarral történt, ami nem jelent több cselekményt, hiszen az ilyen módon való szállításra az állomány nagysága miatt volt szükség.

A minősítés szempontjából irányadó tényállás, hogy a sertéshízlalásra vonatkozó szerződéses kapcsolat a **(3. sz. gazdasági társaság)** és az **(1. sz. gazdasági társaság)** között állt fenn. A vádlott az **(1. sz. gazdasági társaság)-nak** volt az ügyvezetője, és e mellett párhuzamosan ügyvezetője volt a **(2. sz. gazdasági társaság)-nak** is. Felszámolásra az **(1. sz. gazdasági társaság)** került. A felszámolás jogerőre emelkedésének időpontjában a szerződés szerinti sertésállomány az **(1. sz. gazdasági társaság)** gondozásában, birtokában volt, de tulajdonosa a vádlott által is tudottan a **(3. sz. gazdasági társaság)** volt. A felszámoló az **(1. sz. gazdasági társaság)** által gondozott sertésállományt a felszámolói vagyon körébe vonta attól függetlenül, hogy a felszámoló előtt a tulajdonos kiléte nem volt egyértelmű. Ismerve a valós helyzetet, a **(3. sz. gazdasági társaság)** képviselői és a vádlott tárgyalásokat folytattak a felszámoló képviselőjével annak érdekében, hogy a sertésállomány a felszámolói vagyonból kikerüljön. Mivel azonban időközben a viszony megromlott közöttük, a tárgyalásokat külön folytatták. 2005. február 10. napján történt ilyen megbeszélés során a vádlott **(helyi megbízott neve)-nek**, a felszámoló helyi megbízottjának

valótlanul akként nyilatkozott, hogy a telepeken elhelyezett sertéseknek a **(2. sz. gazdasági társaság)** a tulajdonosa
Bf.I.151/2008/14.

és ennek igazolására olyan adás-vételi blankettaszerződéseket mutatott fel, melyek az egyes malacszállítmányoknak a **(3. sz. gazdasági társaság)** által történt átadáskor kerültek kiállításra, de azokon a **(2. sz. gazdasági társaság)** vevőként való feltüntetése valójában csak elírásnak tekinthető formalitás volt, ami a szerződés blanketta téves kitöltéséből adódott (első fokú ítélet 12. oldal utolsó bekezdés, 13. oldal, 14. oldal 1-3. bekezdés). **(helyi megbízott neve)** mindezeket valósként elhitte és kinyilvánította, hogy a felszámoló a sertésállományt nem tekinti a felszámolói vagyon részének, a **(2. sz. gazdasági társaság)** tulajdonjogát nem vitatja és hozzájárult, hogy a **(2. sz. gazdasági társaság)** most már nem csupán megbízotti, hanem tulajdonosi jogokat gyakorolva a sertéseket elszállítsa és értékesítse, mely nyilatkozatokról jegyzőkönyv készült (nyomozati iratok I. kötet 159-160. oldal). Ezt követően a vádlott 2005. február 11. napjától meg is kezdte a különböző telepekről a sertések elszállítását és összevonását az **(település megnevezése)-i** telepre, valamint az értékesítését.

A csalás törvényi tényállási elemei: jogtalan haszonszerzés végett, másnak tévedésbe ejtésével vagy tévedésben tartásával kár okozása. Egyik és a jelen esetben szóba jöhető elkövetési tevékenység a tévedésbe ejtés, ami fogalmilag valótlanlásnak való tényként feltüntetése, vagy való ténynek elferdítése, megmásítása. A vádlott a felszámoló helyi megbízottját, **(megbízott neve)-t** ejtette tévedésbe azzal a valótlan nyilatkozatával és a vevőt illetően valótlan tartalmú blankettaszerződésekkel, hogy a telepeken elhelyezett sertéseknek a **(2. sz. gazdasági társaság)** a tulajdonosa.

A csalás tényállása csak akkor valósul meg, ha az elkövető a megtévesztést jogtalan vagyoni haszon szerzésére irányuló szándékkal fejti ki. Mivel a vádlott a jelen esetben tisztában volt azzal, hogy a sertésállománynak a **(3. sz. gazdasági társaság)** a tulajdonosa, nyilvánvaló, a felszámoló megtévesztésével az volt a célja, hogy a felszámoló olyan nyilatkozatot tegyen, illetve olyan tevékenységhez adja a hozzájárulását, melynek révén a vádlott jogtalan haszonhoz jut. Ez egyértelműen kitűnik abból is, hogy a vádlottal történt megbeszélés eredményeként a felszámoló hozzájárulását a sertések szállításához és értékesítéséhez adta, tehát éppen olyan tevékenységekhez, melyeket ezt követően a vádlott megvalósított. Jogtalan haszonra ugyanis csak olyan módon tehetett szert, hogy a sertéseket az egyes telepekről történő elszállítással kivonta a tulajdonos, a **(3. sz. gazdasági társaság)** rendelkezése alól - mielőtt az a tulajdonjogát igazolta volna - és nem a szerződés szerint, a **(3. sz. gazdasági társaság)-nak** adta át, hanem másoknak értékesítette.

A jogtalan vagyoni haszon szerzésére irányuló megtévesztés következményeképpen, azzal okozati összefüggésben, a másnak való értékesítéssel a vádlott, a **(3. sz.**

gazdasági társaság)-nak kárt okozott. Ezáltal a csalás büntettének törvényi tényállása vált teljessé, illetve ez a bűncselekmény befejezetté. A csalással okozott kár összege megegyezik a tényállásban megállapított kárral és a kár szerinti minősítések a Btk. 138/A §-a alapján a sikkasztás és a csalás büntetténél egyezően alakulnak.

A fentiekre tekintettel a felmentésre irányuló fellebbezések nem vezettek eredményre és az ítélet tábla a vádlott cselekményét a Btk. 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő különösen nagy kárt okozó csalás büntettének minősítette.

A bűnösségi körülményeket az ítélet tábla kiegészítette, illetve helyesbítette:

További enyhítő körülmény, hogy a bűncselekmény elkövetéséből hosszabb idő telt el és a súlyosító körülmények köréből mellőzte a vagyon elleni bűncselekmények országosan és helyileg való elszaporodottságát.

A vádlott terhére megállapított bűncselekmény törvényi büntetési tétele 2-8 évig terjedő, a többszörös visszaesés (Btk. 97. § (1) bekezdés) miatt 2-12 évig terjedő szabadságvesztés. A vádlottal szembeni büntetés mértékének megállapításánál nem hagyhatók figyelmen kívül az elkövetés körülményei, vagyis az, hogy az egyébként rendben zajló szerződéses viszonyt egy jogtalan követelésen alapuló felszámolás átláthatatlanná tette, és ezért a sertések feletti rendelkezési jogot minden érintett, akár megtévesztő magatartással is, igyekezett megszerezni. Ugyanakkor az sem, hogy a vádlottnak a sertések tartása révén jelentős tartozásai keletkeztek és az értékesítésből befolyt összeget ezen tartozásai rendezésére fordította. Mindezek miatt, attól függetlenül, hogy a jelen ügyben vádemelésre csak a vádlottal szemben került sor, és a vádmonopóliumra tekintettel a bíróság más személyek felelősségét nem vizsgálhatta, az ítélet tábla álláspontja szerint a büntetés mértékének meghatározásánál a vádlott cselekvőségét befolyásoló körülményekre is figyelemmel kell lenni. Ezért az elsőfokú bíróság által kiszabott 5 év fegyházát eltúlzottnak találta és 4 év fegyházra enyhítette, valamint ennek megfelelően ugyancsak 4 évre enyhítette a közügyektől eltiltás tartamát is.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a fentiekben a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlott a jelen elítélése alapját képező bűncselekményt a Miskolci Városi Bíróság 21.B.1/2002/128., illetve a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 3.Bf.54/2007/33. számú ítéletének jogerőre emelkedése - 2007. október 2. napja - előtt követte el. A quasi halmazati viszonyra tekintettel a Btk. 92. § (1) bekezdése alapján fennáll a két

szabadságvesztés összbüntetésbe foglalásának feltétele. Az elsőfokú bíróságok közül a Bács-Kiskun Megyei Bíróság a
Bf.I.151/2008/14.

magasabb hatáskörű, ezért az ítélőtábla a Be. 574. § (1) bekezdése alapján felhívta az elsőfokú bíróságot az összbüntetési eljárás lefolytatására.

Szeged, 2008. szeptember 23.

Dr. Hegedűs István
a tanács elnöke

Dr. Nikula Valéria
a tanács tagja, előadó

Sefta Márta dr.
a tanács tagja

A Szegedi Ítélőtábla Bf.I.151/2008/14. számú ítélete és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2.B.104/2006/117. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2008. szeptember 23.

Dr. Hegedűs István
a tanács elnöke